

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *systemie informacji oświatowej* (Dz. U. Nr 139, poz. 814 i Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 941). Zgodnie z treścią upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa szczegółowy zakres danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej: w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych jednostek, zbiorach danych uczniów i zbiorach danych nauczycieli oraz terminy przekazywania danych, o których mowa w art. 8 pkt 1 lit. c – j i pkt 2 – 4, art. 9 pkt 2, art. 14 pkt 25, art. 20 pkt 1, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. g, w zakresie dotyczącym rodzaju i wymiaru innych zajęć i czynności, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. i oraz pkt 2 lit. g, w zakresie dotyczącym uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego, oraz w przypadku nauczycieli w szkołach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych – art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz ust. 3 pkt 1 lit. c, w zakresie dotyczącym wymiaru zatrudnienia, i art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. g, ust. 3 pkt 1 lit. e oraz ust. 4 pkt 5, a także danych identyfikacyjnych uczniów przystępujących do sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty*.

Nowy system informacji oświatowej (zwany dalej „SIO”), utworzony na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *systemie informacji oświatowej* (zwanej dalej „ustawą”), zastąpi dotychczasowy SIO, utworzony na podstawie ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o *systemie informacji oświatowej* (Dz. U. Nr 49, poz. 463, z późn. zm.).

Gromadzenie danych o szkołach i placówkach oświatowych w nowym SIO, w zakresie i według sposobu określonego w ustawie, rozpoczęło się w sierpniu 2012 r. – tj. począwszy od utworzenia Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych. Natomiast w kwietniu 2013 r. nowy SIO osiągnie wszystkie przewidziane w ustawie funkcjonalności. Gromadzenie w nowym SIO danych dziedzinowych o szkołach, placówkach oświatowych, uczniach i nauczycielach, w zakresie określonym w projekcie, rozpocznie się w styczniu 2013 r.

Art. 31 ust. 1 ustawy przewiduje określenie w rozporządzeniu szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w SIO w zbiorach danych szkół i

placówek oświatowych, zbiorach danych jednostek, zbiorach danych uczniów i zbiorach danych nauczycieli.

Cele utworzenia i utrzymywania SIO, wynikające z art. 1 ustawy, koncentrują się wokół funkcji systemu dotyczących kierowania oświatą, efektywnego finansowania zadań oświatowych oraz sprawowania nadzoru pedagogicznego. Zgodnie z wytycznymi określonymi w art. 31 ust. 2 ustawy, Minister Edukacji Narodowej wydając niniejsze regulacje powinien kierować się potrzebą zapewnienia organom administracji publicznej, realizującym na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym politykę oświatową państwa, aktualnych danych niezbędnych do realizowania zadań w tym zakresie, a także planowania środków budżetowych niezbędnych do finansowania zadań oświatowych. Natomiast określając terminy przekazywania do bazy danych SIO niektórych danych, Minister Edukacji Narodowej jest obowiązany uwzględnić konieczność dostosowania terminów przekazywania danych do terminów przygotowywania projektu budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz terminów wynikających ze współpracy systemu informacji oświatowej z innymi urzędowymi systemami informatycznymi (np. sprawozdawczość dla Głównego Urzędu Statystycznego). Innymi słowy, normy prawne niniejszego rozporządzenia powinny być określone w sposób służący funkcjom SIO dotyczącym realizowania przez odpowiednie organy administracji oświatowej zadań oświatowych oraz planowania środków budżetowych niezbędnych do finansowania tych zadań. Określając w niniejszym rozporządzeniu szczegółowy zakres danych gromadzonych w SIO, Minister Edukacji Narodowej jest obowiązany zapewnić, po pierwsze, aby zakres tych danych był adekwatny względem aktualnego stanu zadań oświatowych, jakie organy administracji publicznej są obowiązane realizować przede wszystkim na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego rangi podustawowej, a po drugie, aby z danych tych wynikały informacje służące planowaniu efektywnego finansowania tych zadań finansowych.

Wobec powyższego w projekcie rozporządzenia normuje się szczegółowy zakres danych gromadzonych w SIO w tych przypadkach, w których zakres danych określony w ustawie wymaga konkretyzacji ze względu na potrzebę uzyskania przez organy administracji publicznej informacji służących aktualnemu realizowaniu zadań oświatowych oraz planowaniu finansowania tych zadań. Ponieważ szereg danych oświatowych gromadzonych w SIO wynika z aktów prawa oświatowego rangi podustawowej, zgodnie z dyspozycją przepisu upoważniającego zawartego w art. 31 ustawy, konkretyzacja zakresu danych ma miejsce w niniejszym akcie wykonawczym

do ustawy. Należy zauważyć, że zaproponowany w rozporządzeniu sposób wykonania upoważnienia ustawowego w jednym przypadku (§ 3) charakteryzuje się zamknięciem określonego na poziomie ustawy otwartego katalogu danych dziedzinowych dotyczących warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych. Natomiast w pozostałym zakresie regulacji, celem rozporządzenia jest skonkretyzowanie opisu określonych danych w ramach zakresu danych mających swe źródło w ustawie. Należy podkreślić, że zakres danych gromadzonych w zbiorach danych uczniów i nauczycieli, określony w art. 10 – 29 ustawy, na podstawie niniejszego rozporządzenia nie ulegnie rozszerzeniu w stosunku do zakresu wskazanego w przepisach ustawy (por. także pkt III.2.5. uzasadnienia do rządowego projektu ustawy o systemie informacji oświatowej druk nr 3628, str. 48 – 49).

Konstrukcja systematyki rozporządzenia zakłada podział przepisów na 8 rozdziałów, określających szczegółowy zakres danych gromadzonych w SIO w poszczególnych zbiorach danych (rozdziały 2 – 6) oraz terminy przekazywania niektórych danych do bazy danych SIO (rozdział 7). Rozdział 1 rozporządzenia zawiera przepisy ogólne, a rozdział 8 – przepis końcowy.

Konstrukcja rozdziałów 2 – 6 odzwierciedla treść art. 7a ustawy. Należy wyjaśnić, że ilekroć w rozdziałach 2 – 4 i 6 rozporządzenia jest mowa o „szczegółowym zakresie danych dziedzinowych gromadzonych w SIO”, zgodnie z art. 7a ustawy, należy przez to rozumieć szczegółowy zakres danych dziedzinowych gromadzonych w lokalnych bazach danych SIO (odpowiednio w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, zbiorach danych uczniów i zbiorach danych nauczycieli), któremu odpowiada szczegółowy zakres danych gromadzonych w bazie danych SIO (odpowiednio w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, zbiorach danych uczniów i zbiorach danych nauczycieli). Natomiast w rozdziale 5 rozporządzenia określa się sytuacje szczególne wskazane w art. 7a ustawy, tj. przypadki, w których dane dziedzinowe gromadzi się w lokalnych bazach danych SIO w zbiorach danych uczniów (w formie danych jednostkowych, tj. danych dziedzinowych przyporządkowanych odpowiednim danym identyfikacyjnym uczniów), zaś w bazie danych SIO – w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych (w formie danych zbiorczych, tj. danych o „liczbie” uczniów). Regulacje przepisów rozdziału 4 są konsekwencją rozwiązań wprowadzonych w ustawie z dnia 27 lipca 2012 r. o

zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 941), dotyczących zwiększenia poziomu anonimowości danych o pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom (art. 7a, art. 8 pkt 2, 2a i 2b, art. 26a i 26b, art. 40 ust. 3-5 ustawy).

W § 2 projektu zawarty został słowniczek wprowadzający skrótowe określenia aktów prawnych, do których następnie odsyła się w treści rozporządzenia.

§ 3 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 1 ustawy – dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych

Dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych są gromadzone w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych. Są to dane jednostkowe poszczególnych jednostek organizacyjnych systemu oświaty. Ponieważ ustawa w art. 8 pkt 1 zawiera otwarty katalog danych w tym zakresie, w rozporządzeniu proponuje się zamknięcie katalogu. W projekcie (§ 3 pkt 6, § 8 – 12) wymienia się zatem: dane o łącznej wysokości dotacji, o której mowa w art. 80 i 90 ustawy *o systemie oświaty*, dane o liczbie miejsc w poszczególnych rodzajach placówek, dane dotyczące czasu pracy placówek wychowania przedszkolnego, dane dotyczące czasu pracy szkolnego schroniska młodzieżowego, dane dotyczące warunków prowadzenia dożywiania uczniów oraz dane dotyczące zakresu dostosowania szkoły lub placówki oświatowej do potrzeb osób niepełnosprawnych – tj. dane, które nie zostały wymienione w art. 8 pkt 1 ustawy.

W projekcie określa się zakres danych dotyczących powierzchni gruntów oraz obiektów budowlanych, pomieszczeń szkoły i placówki oświatowej, wyposażenia szkoły i placówki oświatowej, wydatków na prowadzenie szkół i placówek oświatowych, liczby korzystających z biblioteki szkolnej.

Wśród danych dotyczących powierzchni gruntów pozostających w dyspozycji szkoły lub placówki oświatowej (tj. takie, którymi dana szkoła lub placówka oświatowa włada jako posiadacz samoistny, użytkownik, najemca lub dzierżawca), w § 3 pkt 1 lit. a wyróżnia się poszczególne rodzaje terenów sportowych. W tym zakresie będą pozyskiwane dane dotyczące powierzchni np. boisk do siatkówki, siatkówki plażowej, koszykówki, piłki ręcznej, piłki nożnej, do hokeja na trawie, pozostałych dyscyplin, a także boisk wielofunkcyjnych, z określeniem dyscyplin, do których są wykorzystywane, jak również kortów tenisowych, bieżni prostej, bieżni

okólnej, skoczni, rzutni, innych urządzeń sportowych. W § 3 pkt 1 lit. b – e wyróżnia się dane obejmujące powierzchnię placów zabaw, powierzchnię pod obiektami budowlanymi, powierzchnię terenów zieleni urządzonej oraz powierzchnię pozostałych terenów. Zastosowany mechanizm gromadzenia danych, w którym informacje dotyczące powierzchni poszczególnych rodzajów terenów są sumowane do ogólnej powierzchni gruntów pozostających w dyspozycji szkoły lub placówki oświatowej, przyczyni się do uzyskania informacji, które pozwolą na ocenę rzetelności danych zgromadzonych w systemie.

Podobny mechanizm zastosowano w § 3 pkt 2 przy opisie powierzchni obiektów budowlanych pozostających w dyspozycji szkoły lub placówki oświatowej, przy czym przewiduje się, że gromadzone będą dane dotyczące sal, w których odbywają się zajęcia z uczniami, z wyszczególnieniem pracowni przedmiotowych i komputerowych, pracowni do prowadzenia praktycznej nauki zawodu; pomieszczeń zajmowanych przez bibliotekę szkolną i świetlicę szkolną; pomieszczeń do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego (w tym zakresie będą gromadzone dane dotyczące powierzchni np. hal sportowych, sal gimnastycznych, sal o powierzchni mniejszej niż 162 m², basenów olimpijskich, basenów pływackich typu sportowego, basenów szkoleniowo-rekreacyjnych); gabinetów specjalistycznych (w tym zakresie będą gromadzone dane dotyczące np. szkolnych gabinetów lekarskich, szkolnych gabinetów stomatologicznych, gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, gabinetów psychologa, pedagoga, logopedy, doradcy zawodowego, rehabilitanta, gabinetów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, pracowni stymulacji sensorycznej, gabinetów wielofunkcyjnych, z określeniem funkcji, w jakiej są wykorzystywane, oraz sal do zajęć grupowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych); pomieszczeń przeznaczonych na kuchnię i stołówkę oraz powierzchni pozostałych pomieszczeń. Zakłada się również gromadzenie danych dotyczących wykorzystywania przez szkoły i placówki oświatowe obiektów na podstawie innych tytułów prawnych niż własność, użytkowanie, najem i dzierżawa (§ 3 pkt 3).

W ramach danych o wyposażeniu szkoły i placówki oświatowej, określonych w § 3 pkt 4, gromadzone będą dane dotyczące urządzeń sportowych (w tym zakresie będą gromadzone dane dotyczące np. ścianek wspinaczkowych, strzelnic, torów przeszkód, urządzeń dla sportów wrotkarskich i innych); pomocy dydaktycznych (w tym zakresie będą gromadzone dane dotyczące np. kamer, cyfrowych odtwarzaczy nośników danych, telewizorów, projektorów multimedialnych, kserografów, tablic

interaktywnych, aparatów fotograficznych oraz mikroskopów elektronicznych); komputerów i dostępu do Internetu; urządzeń do diagnozy i terapii, w tym do prowadzenia badań przesiewowych, oraz stanu zbiorów bibliotecznych (w tym zakresie będą gromadzone dane dotyczące np. liczby książek, w tym książek i innych materiałów dydaktycznych na nośnikach elektronicznych w formatach tekstowych, dźwiękowych oraz audiowizualnych, liczby dokumentów elektronicznych o dostępie lokalnym, sieciowych zasobów elektronicznych, materiałów zdigitalizowanych przez bibliotekę, a także liczby zestawów podręczników, o których mowa w art. 22a ust. 2e ustawy o systemie oświaty).

W zakresie warunków finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych w § 3 pkt 5 i 6 przewiduje się odrębne gromadzenie danych w zależności od organu prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową (publiczną i niepubliczną). W przypadku jednostek prowadzonych przez organy publiczne (jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów) przewiduje się gromadzenie danych o planowanych i wykonanych wydatkach na prowadzenie szkół i placówek oświatowych w szczególności: dział, rozdział, paragraf, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych* (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późn. zm.). Natomiast w przypadku szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego w systemie informacji oświatowej gromadzone są dane dotyczące wydatków wykonanych w okresie sprawozdawczym, z wyszczególnieniem wydatków majątkowych, wydatków na wynagrodzenia, w tym wynagrodzenia nauczycieli, oraz dane dotyczące łącznej wysokości dotacji, o której mowa w art. 80 i 90 *ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia przewiduje ponadto gromadzenie, w ramach danych na temat warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych, danych dotyczących liczby miejsc w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz innej formie wychowania przedszkolnego, internacie, bursie, domu wczasów dziecięcych, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym, szkolnym schronisku młodzieżowym (§ 3 pkt 8). Należy zaznaczyć, że w przypadku młodzieżowych ośrodków wychowawczych wśród

danych o liczbie miejsc w ośrodku wyszczególnia się dane dotyczące liczby miejsc przeznaczonych dla tymczasowego stosowania przez sąd rodzinny środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (§ 3 pkt 8 lit. g projektu). Możliwość stosowania tego środka w trybie art. 26 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o *postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.) została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 grudnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie *szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii* (Dz. U. z 2011 r. Nr 9, poz. 41). Gromadzenie danych w tym zakresie pozwoli ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania na dokonywanie oceny efektywności realizacji zadań wynikających z ustawy o *postępowaniu w sprawach nieletnich*.

Projekt rozporządzenia przewiduje również gromadzenie danych dotyczących czasu pracy placówek wychowania przedszkolnego (§ 3 pkt 9) i szkolnego schroniska młodzieżowego (§ 3 pkt 10), danych dotyczących warunków prowadzenia dożywiania uczniów (§ 3 pkt 11), a także informacji o zakresie dostosowania szkoły lub placówki oświatowej do potrzeb osób niepełnosprawnych (§ 3 pkt 12).

Gromadzenie w SIO danych dziedzinowych w zakresie określonym w § 3 pozwoli na poprawę efektywności nadzorowania i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie oceny stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych. Zakres danych dotyczących wydatków na prowadzenie publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych pozwoli na dokonywanie rzetelnych analiz stanu warunków materialnych i finansowych prowadzenia działalności dydaktyczno-wychowawczej przez szkoły i placówki oświatowe, funkcjonujące zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym. Stan warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych stanowi ważny element wykorzystywany do oceny jakości funkcjonowania systemu oświaty, w tym jakości kształcenia. Należy dodać, że szeroki dostęp jednostek samorządu terytorialnego do raportów sporządzanych w wyniku operacji na danych jednostkowych dotyczących szkół i placówek oświatowych, przyczyni się do usprawnienia realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego jako organów prowadzących w zakresie inwestowania w zapewnienie właściwego przygotowania obiektów szkolnych, a także w zakresie wyposażania szkół lub placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne i

sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania i programów wychowawczych oraz przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów.

§ 4, § 15 i § 17 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 2 i art. 26a ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy – dane dotyczące organizacji i działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych

Dane dotyczące organizacji i działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, są danymi gromadzonymi w zbiorach danych tych placówek oświatowych w bazie danych SIO. Są to dane jednostkowe poszczególnych poradni psychologiczno-pedagogicznych. W § 4 projektu konkretyzuje się zakres danych, gromadzonych w bazie danych SIO, dotyczących liczby uczniów, nauczycieli i rodziców korzystających z usług poradni według form pomocy, liczbę poszczególnych form pomocy udzielonej uczniom, nauczycielom i rodzicom, a także liczby dzieci poddanych badaniom przesiewowym, według rodzajów tych badań. Zaproponowany zakres danych uwzględnia praktyczny aspekt działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie realizacji zadań, o których mowa w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie *szczególonych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych* (Dz. U. Nr 228, poz. 1488) oraz sposobu realizacji zadań zawartych w § 1 ust. 4 tego rozporządzenia.

Kolejne przepisy projektu, zawarte w rozdziale 5 – w zależności od rodzaju gromadzonych danych dziedzinowych, tj. jako dane jednostkowe albo zbiorcze - określają rodzaje diagnoz sporządzanych przez poradnię (§ 15 pkt 1 i § 17 pkt 1), rodzaje zajęć organizowanych przez poradnię, w których uczeń uczestniczy (§ 15 pkt 2 i § 17 pkt 2), rodzaje opinii innych niż opinia o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka wydawanych przez poradnię (§ 15 pkt 3 i § 17 pkt 3) oraz rodzaje niepełnosprawności, ze względu na które organizuje się dla uczniów kształcenie specjalne (§ 15 pkt 4 i § 17 pkt 4), o których dane są gromadzone w bazie danych SIO w związku z objęciem ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną.

Dane określone w § 15 oraz w § 17, zgodnie z art. 8 pkt 2 ustawy, są gromadzone w bazie danych SIO w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych jako dane zbiorcze (tj. dane o liczbie uczniów). Gromadzenie tych danych jest niezbędne ze względu na obowiązki systemu oświaty w zakresie udzielania uczniom

(a także w określonym zakresie – nauczycielom i rodzicom) pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w *sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych* (Dz. U. Nr 228, poz. 1488) określa zadania realizowane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym między innymi: diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży, prowadzenie terapii dzieci i młodzieży, w zależności od rozpoznanych potrzeb, w tym dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, z zachowaniami dysfunkcyjnymi, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, wspomaganie dzieci i młodzieży z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą, oraz podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień. W systemie informacji oświatowej gromadzone są dane charakteryzujące wymienione sfery działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Podstawą wszelkich działań poradni psychologiczno-pedagogicznych jest diagnoza potrzeb ucznia. Specjaliści zatrudnieni w poradni psychologiczno-pedagogicznej dokonują analizy i oceny (diagnozowania) problemów, z którymi zgłaszają się do poradni uczniowie, poprzez wykonanie szeregu badań (testów, wywiadów, obserwacji, analizy wytworów). Przepis § 3 ust. 4 rozporządzenia w *sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych* określa rodzaje badań (psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne i lekarskie – w zależności od specjalisty, który dokonuje tych badań), które mogą stać się podstawą wydania opinii. Wśród rodzajów diagnoz wykonywanych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych należy również wymienić diagnozy związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej oraz badania przeprowadzane przez rehabilitanta. W celu udzielania pomocy dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej (§ 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w *sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych*) specjaliści zatrudnieni w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, wykonujący zadania z zakresu doradztwa zawodowego dokonują

diagnozy indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci i młodzieży, które mogą ukierunkować wybór dalszej ścieżki kształcenia i kariery zawodowej. Ponadto, szczególnie do celów wydawania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność ruchową oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, diagnozy poziomu rozwoju oraz możliwości dziecka dokonuje również rehabilitant zatrudniony w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dane o diagnozach sporządzonych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne będą gromadzone w SIO w zakresie określonym w § 15 pkt 1 (w lokalnych bazach danych SIO) i § 17 pkt 1 (w bazie danych SIO) projektu.

Kolejnymi zadaniami poradni psychologiczno-pedagogicznych są zadania związane ze wspomaganie dzieci i młodzieży odpowiednio do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, prowadzenie terapii dzieci i młodzieży, w zależności od rozpoznanych potrzeb, w tym dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, z zaburzeniami dysfunkcyjnymi, niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, a także wspomaganie dzieci z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego. W bazie danych SIO przewiduje się gromadzenie danych o rodzajach zajęć organizowanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które służą realizacji wyżej wymienionych zadań. Zakres danych określają § 15 pkt 2 (w lokalnych bazach danych SIO) i § 17 pkt 2 (w bazie danych SIO) projektu.

W SIO gromadzone są również dane dotyczące działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie wydawania różnorodnych opinii. Ustawa o *systemie oświaty* przewiduje wydawanie opinii w sprawach wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej (art. 16 ust. 2), odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego (art. 16 ust. 4) oraz spełniania przez dziecko odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą (art. 16 ust. 8) oraz dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom (art. 71b ust. 3b). Ponadto rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w *sprawie warunków i sposobu oceniania,*

klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) wymienia następujące sprawy, które wymagają wydania przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną opinii:

- zwolnienie z nauki drugiego języka obcego,
- dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia,
- dostosowanie warunków i formy przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Należy podkreślić, że zgodnie z przepisami § 6 ust. 1a pkt 3, § 37 ust. 2, § 59 ust. 2 oraz § 111 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r., w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 228, poz. 1491), dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania oraz dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów dokonuje się wobec uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

Przepisy prawa oświatowego przewidują ponadto wydawanie opinii w sprawach:

- objęcia ucznia nauką w klasie terapeutycznej – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. Nr 228, poz. 1487),
- udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2001 r. *w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki* (Dz. U. z 2002 r. Nr 3, poz. 28),
- przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. *w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.),

- pierwszeństwa w przyjęciu do szkoły ponadgimnazjalnej ucznia z problemami zdrowotnymi ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w *sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych* (Dz. U. Nr 26, poz. 232, z późn. zm.),
- udzielenia zezwolenia na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 5 grudnia 2002 r. w *sprawie przypadków, w których wyjątkowo jest dopuszczalne zatrudnienie młodocianych, którzy nie ukończyli gimnazjum, osób niemających 16 lat, które ukończyły gimnazjum, oraz osób niemających 16 lat, które nie ukończyły gimnazjum* (Dz. U. Nr 214, poz. 1808),
- braku przeciwwskazań do wykonywania przez dziecko pracy lub innych zajęć zarobkowych – *Kodeks pracy* (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.),
- objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, w szkole lub placówce oświatowej oraz w innych sprawach (np. dla poradni foniatrycznej, sądu itp.) – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w *sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych* (Dz. U. Nr 228, poz. 1488).

W § 15 pkt 3 i § 17 pkt 3 projektu przewiduje się gromadzenie również „innych opinii związanych z kształceniem i wychowaniem dziecka” – bez określenia przyczyny ich wydania.

Należy zwrócić uwagę, że działalność poradni psychologiczno-pedagogicznej kształtują również przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w *sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych* (Dz. U. Nr 173, poz. 1072). Rozporządzenie określa między innymi szczegółowe zasady kierowania dzieci i młodzieży do kształcenia specjalnego, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania. Z kolei z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w *sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych* (Dz. U. Nr 228, poz. 1490,

z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1489, z późn. zm.) wynikają kategorie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, dla których organizuje się kształcenie specjalne. Zgodnie z powyższymi aktami prawnymi kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niesłysząca, słabosłysząca, niewidoma, słabowidząca, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz niedostosowane społecznie lub zagrożone niedostosowaniem społecznym. System oświaty jest obowiązany zapewniać uczniom wymagającym kształcenia specjalnego realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, odpowiednie, ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, zajęcia specjalistyczne, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne i resocjalizacyjne, jak również integrację uczniów ze środowiskiem rówieśniczym oraz przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

W celu zapewnienia środków niezbędnych do organizowania kształcenia specjalnego przez jednostki samorządu terytorialnego wydawane corocznie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego uwzględnia dane dotyczące rodzaju niepełnosprawności ucznia, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej (wysokość środków określają tzw. wagi subwencyjne, których wielkość jest uzależniona od rodzaju niepełnosprawności). Ponadto przekazane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne do bazy danych SIO dane dotyczące opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych uwzględnia się w przewidzianym w ustawie mechanizmie weryfikacji danych przekazywanych przez szkoły i placówki oświatowe w związku z organizacją wczesnego wspomaganie

rozwoju dziecka i kształcenia specjalnego (art. 44a w związku z art. 12 w brzmieniu nadanym *ustawą z dnia 27 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej oraz niektórych innych ustaw* – Dz.U. z 2012 r. poz. 941). Szczegółowy zakres danych gromadzonych w SIO dotyczących orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, z informacją o rodzaju niepełnosprawności określa § 15 pkt 4 (dane gromadzone w lokalnych bazach danych) i § 17 pkt 4 (dane gromadzone w bazie danych SIO).

Gromadzenie w bazie danych SIO danych w zakresie określonym w § 4, § 15 i § 17 projektu przyczyni się do poprawy efektywności nadzorowania i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie możliwości korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (art. 1 pkt 4 ustawy *o systemie oświaty*) oraz umożliwi uzyskanie informacji służących ocenie stanu warunków zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.

§ 5 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 2c lit. a tiret pierwsze ustawy – dane dotyczące organizacji i działalności placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (burs)

Dane dotyczące organizacji i działalności placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (burs) są danymi gromadzonymi w zbiorach danych tych placówek oświatowych. Projekt rozporządzenia wymienia kategorie osób niebędących uczniami, korzystających z burs, o liczbie których dane będą gromadzone w SIO.

Gromadzenie w SIO powyższych danych zostanie wykorzystane do sprawowania nadzoru i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie działalności placówek, których głównym zadaniem jest zapewnienie opieki i wychowania uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

§ 6 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 2c lit. b ustawy – dane dotyczące organizacji i działalności placówek oświatowo-wychowawczych

Dane dotyczące organizacji i działalności placówek oświatowo-wychowawczych są danymi jednostkowymi poszczególnych placówek oświatowo-wychowawczych. Są to informacje o liczbie osób uczestniczących w poszczególnych

rodzajach stałych, okresowych i okazjonalnych zajęć organizowanych przez te jednostki (dane zbiorcze).

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. *w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach* (Dz. U. Nr 109, poz. 631) placówki oświatowo-wychowawcze realizują zadania edukacyjne, wychowawcze, kulturalne, profilaktyczne, opiekuńcze, prozdrowotne, sportowe i rekreacyjne przez prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży. Celem prowadzenia tych zajęć jest rozwijanie zainteresowań, szczególnych uzdolnień, doskonalenie umiejętności oraz pogłębianie wiedzy, kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego, kształtowanie poszanowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i innych kultur oraz poczucia własnej tożsamości, w szczególności narodowej, etnicznej i językowej, oraz przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym (§ 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r.).

Przepis § 6 projektu odzwierciedla powyższe zajęcia ze względu na rodzaje aktywności realizowanej na tych zajęciach. Gromadzenie informacji o zajęciach prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych w zaproponowanym układzie ma wieloletnią tradycję statystyczną. Utrzymanie tego podziału również w nowym SIO pozwoli na zachowanie ciągłości historycznej gromadzenia danych w tym zakresie i zapewni porównywalność danych z różnych zbiorów.

Gromadzenie w bazie danych SIO powyższych danych usprawni prowadzenie polityki oświatowej państwa, w tym zarządzanie oświatą. Dane te są niezbędne do wykonywania kompetencji regulacyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i koordynowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie działalności placówek, których głównym zadaniem jest rozwijanie zainteresowań, szczególnych uzdolnień, doskonalenie umiejętności oraz pogłębianie wiedzy, kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego, kształtowanie poczucia własnej tożsamości i poszanowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i innych kultur oraz przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

§ 7 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 2c lit. c ustawy – dane dotyczące organizacji i działalności placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego

Dane dotyczące organizacji i działalności placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego są danymi jednostkowymi poszczególnych placówek. Dane dotyczące uczestników poszczególnych form zajęć realizowanych w placówkach mają charakter danych zbiorczych, ponieważ gromadzona jest informacja o liczbie uczestników poszczególnych form zajęć.

Sposób organizacji i działalności placówek umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych regulują:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 czerwca 2003 r. *w sprawie ramowych statutów: publicznego centrum kształcenia ustawicznego, publicznego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego oraz publicznego centrum kształcenia praktycznego* (Dz. U. Nr 132, poz. 1226),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. *w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 186).

Wyżej wymienione przepisy określają zadania placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego, a także formy, w jakich te zadania są realizowane. Przepisy wymienionych wyżej rozporządzeń stanowiły podstawę do określenia zakresu danych w niniejszym projekcie. W związku z powyższym w SIO przewiduje się gromadzenie informacji o liczbie uczestników kursów umiejętności zawodowych, kursów kompetencji ogólnych, turnusów doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników oraz innych niż wymienione i innych niż kwalifikacyjne kursy zawodowe form kursowych organizowanych przez placówki kształcenia ustawicznego i praktycznego. W przypadku placówek kształcenia praktycznego gromadzone będą ponadto dane dotyczące liczby uczestników zajęć organizowanych dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie całego lub części programu nauczania dla danego zawodu oraz zajęć uzupełniających dla młodocianych pracowników, według zawodów, w których odbywa się kształcenie praktyczne. Zaś w przypadku ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego w systemie informacji oświatowej gromadzone będą również dane dotyczące liczby uczestników oraz liczby form, w których odbywa się doksztalcanie teoretyczne młodocianych pracowników, zatrudnionych u pracodawców w celu nauki zawodu, zarówno uczęszczających jak i

nieuczęszczających do zasadniczych szkół zawodowych oraz liczby osób korzystających z konsultacji indywidualnych.

Gromadzenie w bazie danych SIO powyższych danych jest niezbędne do wykonywania kompetencji regulacyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Ponadto rzetelne dane zgromadzone w SIO przyczynią się do usprawnienia sprawowania nadzoru i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie działalności placówek prowadzących kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

§ 8 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 2c lit. d ustawy – dane dotyczące organizacji i działalności placówek doskonalenia nauczycieli

Dane dotyczące organizacji i działalności placówek doskonalenia nauczycieli są danymi jednostkowymi poszczególnych placówek. Dane dotyczące uczestników poszczególnych rodzajów form doskonalenia mają charakter danych zbiorczych. Sposób organizacji i działalności placówek doskonalenia nauczycieli określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie *placówek doskonalenia nauczycieli* (Dz. U. Nr 200, poz. 1537, z późn. zm.). Przepis § 16 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia wymienia następujące formy doskonalenia, poprzez które omawiane placówki realizują zadania obowiązkowe: seminaria, konferencje, wykłady, warsztaty i szkolenia. W SIO przewiduje się gromadzenie danych o liczbie uczestników poszczególnych form doskonalenia, które zostały enumeratywnie wymienione w § 8 projektu. Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r., placówki doskonalenia nauczycieli mogą, za zgodą organu prowadzącego nadzór pedagogiczny, prowadzić również kursy kwalifikacyjne. Dane o uczestnikach tych kursów gromadzone są w odniesieniu do poszczególnych nauczycieli, w ramach danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Zgromadzone w bazie danych SIO dane dotyczące organizacji i działalności placówek doskonalenia nauczycieli są niezbędne do wykonywania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania kompetencji regulacyjnych w zakresie określania organizacji i sposobu działania placówek doskonalenia, w tym zakresu ich działalności obowiązkowej. Ponadto rzetelne dane zgromadzone w SIO przyczynią się do usprawnienia sprawowania nadzoru i koordynowania przez ministra

właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie działalności tych placówek. Należy również zaznaczyć, że informacja o liczbie nauczycieli korzystających z poszczególnych form doskonalenia może posłużyć do planowania w budżecie państwa oraz analizy efektywności wykorzystania środków na doskonalenie nauczycieli, które zgodnie z art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), są gwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego, a w przypadku szkół prowadzonych przez właściwych ministrów, zagwarantowane są w budżetach tych ministrów – zgodnie z art. 30 ust. 8a ustawy – *Karta Nauczyciela*.

§ 9 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 3 ustawy – dane dotyczące nauczycieli szkół i placówek oświatowych, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy albo stosunek pracy wygaśnie

Dane dotyczące nauczycieli szkół i placówek oświatowych, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy albo stosunek pracy wygaśnie gromadzone będą w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych. Są to dane jednostkowe poszczególnych jednostek. Dane o liczbie nauczycieli według poszczególnych przyczyn rozwiązania stosunku pracy są danymi zbiorczymi.

Gromadzenie w SIO danych dotyczących liczby nauczycieli, z którymi planuje się rozwiązanie stosunku pracy lub stosunek pracy wygaśnie jest niezbędne ze względu na planowanie w budżecie państwa środków niezbędnych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 8 *ustawy – Karta Nauczyciela*. § 9 projektu szczegółowo określa przyczyny planowanego rozwiązania i wygaśnięcia stosunku pracy, o których dane będą gromadzone w systemie informacji oświatowej. Wymieniony w przepisie katalog określono na podstawie przepisów *ustawy – Karta Nauczyciela*. Gromadzenie wyżej wymienionych danych jest niezbędne ze względu na planowanie w budżecie państwa oraz budżetach jednostek samorządu terytorialnego i budżetach ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe środków niezbędnych do wypłacenia nauczycielom przewidzianych przepisami prawa odpraw. Zgodnie bowiem z wydawanym corocznie rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w *sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego* podział części oświatowej subwencji ogólnej dokonywany jest z uwzględnieniem dofinansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom.

§ 10 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 4 lit. b ustawy – dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych

Dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych będą gromadzone w bazie danych SIO w zbiorach danych poszczególnych szkół i placówek oświatowych. Dane są danymi jednostkowymi szkół i placówek oświatowych. Informacje o liczbie pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkole lub placówce oświatowej w poszczególnych grupach pracowników są danymi zbiorczymi.

W § 10 projektu określono szczegółowo grupy pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, których dane będą gromadzone w systemie informacji oświatowej. Wyszczególnienia dokonano na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o *pracownikach samorządowych* (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z późn. zm.), *ustawy o systemie oświaty*, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w *sprawie wynagradzania pracowników samorządowych* (Dz. U. Nr 50, poz. 398, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w *sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą* (Dz. U. Nr 139, poz. 1133).

Dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych pozwolą na dokonywanie rzetelnych analiz w obszarze oceny stanu warunków prowadzenia działalności przez szkoły i placówki oświatowe. Należy także dodać, że szeroki dostęp jednostek samorządu terytorialnego do raportów sporządzanych w wyniku operacji na danych jednostkowych dotyczących szkół i placówek, przyczyni się do usprawnienia realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego jako organów prowadzących. Gromadzenie wymienionych danych ma istotne znaczenie dla oceny stanu zatrudnienia w oświacie, a w konsekwencji dla efektywnego wydatkowania środków z budżetu państwa i budżetów samorządów terytorialnych na wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych.

§ 11 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 9 pkt 2 lit. b tiret trzecie ustawy – dane dotyczące pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie oświatą, zatrudnionych w komórkach merytorycznych w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich, jednostkach obsługi ekonomiczno-administracyjnej, urzędach obsługujących ministrów prowadzących szkoły i placówki

oświatowe, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 31a ust. 1 i 1a ustawy o systemie oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych

Dane dotyczące pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie oświatą, zatrudnionych w komórkach merytorycznych w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich, jednostkach obsługi ekonomiczno-administracyjnej, urzędach obsługujących ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy o *systemie oświaty*, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych – będą gromadzone w zbiorach danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty. Dane te będą danymi jednostkowymi innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty. Informacje o liczbie pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie oświatą są danymi zbiorczymi.

W § 11 projektu określono szczegółowo grupy pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie oświatą, opierając się na przepisach regulujących zatrudnianie w wymienionych wyżej jednostkach, tj. na ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o *pracownikach samorządowych* (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z późn. zm.), ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o *służbie cywilnej* (Dz. U. Nr 227, poz. 1505, z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w *sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur* (Dz. U. Nr 164, poz. 1169, z późn. zm.) oraz zarządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 1999 r. w *sprawie nadania statutów okręgowym komisjom egzaminacyjnym* (M.P. Nr 12, poz. 169, z późn. zm.) i zarządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 listopada 2011 r. w *sprawie nadania statutu Centralnej Komisji Egzaminacyjnej* (M.P. Nr 99, poz. 1001).

Dane dotyczące pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie oświatą, zatrudnionych w urzędach wykonujących zadania z zakresu oświaty pozwolą na dokonywanie rzetelnych analiz w obszarze oceny stanu warunków prowadzenia działalności oświatowej przez państwo. Informacja ta będzie stanowić jedną z przesłanek do oceny jakości funkcjonowania systemu oświaty. Gromadzenie tych danych będzie miało istotne znaczenie dla poprawy skuteczności zarządzania kadrami obsługującymi realizację zadań oświatowych na poziomie krajowym i lokalnym.

§ 12 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 13 pkt 1, art. 14 pkt 1 oraz art. 15 pkt 1 ustawy – dane dotyczące miejsca zamieszkania ucznia

W myśl art. 13 pkt 1, art. 14 pkt 1 i art. 15 pkt 1 ustawy, dane dziedzinowe dotyczące miejsca zamieszkania ucznia gromadzi się w bazie danych SIO w związku z uczęszczaniem dzieci, uczniów i słuchaczy do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych, innych form wychowania przedszkolnego, szkół wszystkich typów oraz zakładów kształcenia nauczycieli i kolegów pracowników służb społecznych.

Dane dotyczące miejsca zamieszkania, zgodnie z przepisem § 12 projektu, obejmujące województwo, powiat, gmina i miejscowość, podaje się w SIO z wykorzystaniem identyfikatorów i nazw jednostek podziału terytorialnego rejestru TERYT.

§ 13 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 13 pkt 12, art. 14 pkt 28, art. 16 pkt 3, art. 17 pkt 1, art. 19 oraz art. 19a pkt 3 ustawy – dane dotyczące wypadków, którym uległ uczeń będąc pod opieką placówki wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3-3b, pkt 5 oraz 7 ustawy o systemie oświaty

Dane dziedzinowe dotyczące wypadku, któremu uległ uczeń będąc pod opieką przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, placówki oświatowo-wychowawczej, centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego, ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego lub placówki artystycznej (ogniska artystycznego) – są gromadzone w zbiorach danych uczniów.

Zadaniem systemu oświaty jest utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach (art. 1 pkt 10 ustawy o systemie oświaty). Zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty ocenianie stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli, a w szczególności zapewnianie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, jest przedmiotem nadzoru pedagogicznego.

Informacje, jakie są gromadzone w szkole lub placówce oświatowej na temat wypadków określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.). Zgodnie z § 50 wyżej wymienionego rozporządzenia dyrektor szkoły i placówki prowadzi rejestr wypadków, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia. W rejestrze gromadzi się dane o imieniu i nazwisku ucznia, który uległ wypadkowi, dacie i rodzaju wypadku (wypadek ciężki, śmiertelny, zbiorowy), miejscu wypadku i rodzaju zajęć, rodzaju urazu, okolicznościach wypadku. Dane dotyczące wypadków są przedmiotem analiz w gronie pracowników szkoły w celu ustalenia środków zapobiegawczych (§ 51 rozporządzenia). W systemie informacji oświatowej przewiduje się gromadzenie danych o wypadkach określonych w rejestrze wypadków, z wyłączeniem informacji o rodzaju urazu.

W § 13 projektu wymieniono szczegółowo informacje dotyczące miejsca, w którym zdarzył się wypadek, rodzaju zajęć, w czasie których wypadek miał miejsce, a także przyczyny wypadku.

Przepisy § 13 projektu posługują się pojęciem „inne” („inne” miejsce, w którym zdarzył się wypadek – pkt 1 lit. d; „inne zajęcia”, w czasie których wypadek miał miejsce – pkt 2 lit. f oraz „inna przyczyna” wypadku – pkt 3 lit. l). Należy podkreślić, że użycie tego wyrażenia nie oznacza otwarcia katalogu gromadzenia danych w tym zakresie. Posłużenie się w rozporządzeniu omawianym terminem ma umożliwić wykazanie przypadków, które nie mieszczą się w innych, ściśle określonych kategoriach.

Zgromadzone w bazie danych SIO jednostkowe dane o wypadkach umożliwią uzyskiwanie rzetelnych informacji na temat stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach. Przyczynią się one zatem do usprawnienia sprawowania nadzoru i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie zapewniania uczniom przez szkoły i placówki systemu oświaty bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 93 ust. 3 ustawy o *systemie informacji oświatowej* dane dotyczące wypadków są anonimizowane z końcem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym zostały wprowadzone do bazy danych SIO.

§ 14 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 14 pkt 25 ustawy – dane dotyczące uczestniczenia w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, oraz innych formach działalności dydaktyczno-wychowawczej

Dane dziedzinowe dotyczące uczestniczenia w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o *systemie oświaty*, oraz innych formach działalności dydaktyczno-wychowawczej - są gromadzone w zbiorach danych uczniów w związku z nauką ucznia w szkole.

Zadaniem systemu oświaty jest zapewnienie warunków do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego - zgodnie z art. 1 pkt 15 ustawy o *systemie oświaty*. Art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o *systemie oświaty* wymienia zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia jako jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

Organizowanie zajęć, o których mowa w § 14 projektu, podlega nadzorowi pedagogicznemu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o *systemie oświaty* w zakresie oceniania stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz analizowaniu i ocenianiu efektów tej działalności. Obowiązkiem ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania określonym w art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o *systemie oświaty* jest nadzorowanie i koordynowanie wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w tym zakresie.

W § 14 projektu określono informacje dotyczące uczestniczenia w zajęciach o charakterze informatycznym, technicznym, przedmiotowym, artystycznym, sportowym, turystyczno-krajoznawczym i innym, które rozwijają zainteresowania i uzdolnienia uczniów, dodatkowych działaniach mających na celu podtrzymywanie poczucia tożsamości etnicznej uczniów romskich oraz wspomagających edukację tych uczniów, w tym zajęciach wyrównawczych, oraz specjalnych działaniach opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 27 lutego 2003 r. w *sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w szkołach specjalnych zorganizowanych w zakładach opieki zdrowotnej i jednostkach pomocy społecznej* (Dz. U. Nr 51, poz. 446).

Ustawa o *systemie oświaty* (art. 13) nakłada na szkoły i placówki obowiązek stworzenia uczniom możliwości podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności nauki języka oraz własnej historii i

kultury. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579, z późn. zm.) przewiduje realizację działań dodatkowych mających na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej uczniów romskich oraz wspomagających edukację tych uczniów, w szczególności prowadzenie zajęć wyrównawczych (§ 11 ust. 1 przywoływanego rozporządzenia). W § 14 pkt 2 projektu planuje się gromadzić w SIO informację o powyższych dodatkowych działaniach.

Gromadzenie danych dotyczących uczestniczenia w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia oraz innych zajęciach edukacyjnych, o których mowa w art. 64 ustawy o systemie oświaty, a następnie dokonywanie analiz z wykorzystaniem tych danych, jest niezbędne do wykonywania kompetencji regulacyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Ponadto jednostkowe dane zgromadzone w SIO dotyczące uczestniczenia w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia oraz innych zajęciach edukacyjnych będą wykorzystywane do oceny jakości kształcenia. Należy również zauważyć, że dla uczniów pochodzenia romskiego, dla których szkoła podejmuje dodatkowe zadania edukacyjne, zgodnie z algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącym załącznik do corocznie wydawanego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, przewidziana jest odrębna tzw. waga subwencyjna. Z tego względu informacje o uczniach pochodzenia romskiego, uczestniczących w dodatkowych zajęciach, niezbędne są do planowania oraz wydatkowania środków z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

§ 16 i § 18 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 8 pkt 2a i 2b i art. 26a ust. 2 i 3 pkt 1 ustawy – dane dotyczące form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej przez przedszkola i szkoły

Dane dziedzinowe dotyczące formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą uczeń został objęty w przedszkolu, oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego oraz szkole są gromadzone w zbiorach danych uczniów w lokalnej bazie danych SIO, natomiast do

bazy danych SIO dane te są przekazywane jako dane o liczbie uczniów, którym udzielono poszczególnych form pomocy. Rozwiązanie to regulują art. 8 pkt 2a i 2b, art. 26a ust. 2 i 3 pkt 1 oraz art. 40 ust. 4 i 5 ustawy.

Przepisy § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. Nr 228, poz. 1487) określają formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej w przedszkolu oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego oraz szkole. Określone w powyższym rozporządzeniu formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej będą uwzględnione § 16 i 18 projektu (w SIO będą gromadzone dane o zajęciach: rozwijających uzdolnienia, dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych – tj. korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęciach o charakterze terapeutycznym – zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej; natomiast inaczej uregulowane jest gromadzenie danych o klasach terapeutycznych – por. art. 14 pkt 3 ustawy). Ponadto należy zaznaczyć, że nie przewiduje się gromadzenia w formie indywidualnej informacji o korzystaniu z porad i konsultacji udzielanych w placówce wychowania przedszkolnego lub szkole.

Zgromadzone w bazie danych SIO dane dotyczące liczby uczniów, którzy skorzystali z poszczególnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole posłużą do dokonywania analiz niezbędnych do wykonywania kompetencji regulacyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy o *systemie oświaty*). Ponadto rzetelne dane zgromadzone w SIO przyczynią się do usprawnienia sprawowania nadzoru i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego nad realizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach. Dane dotyczące liczby uczniów, którzy skorzystali w szkole z poszczególnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w powiązaniu z danymi dotyczącymi wyników kształcenia (dane dotyczące liczby uczniów promowanych i niepromowanych w danej szkole, wyników sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o *systemie oświaty*) posłużą do oceny jakości kształcenia, w tym szczególnie

jakości i skuteczności pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowanej przez przedszkola i szkoły.

§ 19 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. a, ust. 3 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. a oraz ust. 4 pkt 1 ustawy – dane dotyczące wykształcenia nauczycieli

Dane dziedzinowe dotyczące wykształcenia nauczycieli są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli w związku ze stosunkiem pracy oraz w przypadkach, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy.

Poziom wykształcenia jest jednym z wymagań kwalifikacyjnych do zajmowania stanowiska nauczyciela zgodnie z art. 9 ust. 1 *ustawy – Karta Nauczyciela*. Obecnie kwestie wymaganych od nauczycieli kwalifikacji reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w *sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli* (Dz. U. Nr 50, poz. 400, z późn. zm.), a w przypadku szkół artystycznych – rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 września 2011 r. w *sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli* (Dz. U. Nr 224, poz. 1345). Wyżej wymienione przepisy wymieniają między innymi ukończenie studiów pierwszego stopnia (tj. studiów licencjackich, inżynierskich lub studiów wyższych zawodowych), studiów magisterskich, ukończenie zakładu kształcenia nauczycieli (tj. kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych, studium nauczycielskiego, studium wychowania przedszkolnego, studium nauczania początkowego lub pedagogicznego studium technicznego), posiadanie świadectwa dojrzałości oraz przygotowanie do nauczania w zawodzie, jako element kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkołach i placówkach oświatowych.

Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w *sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy* (Dz. U. Nr 22, poz. 181, z późn. zm.) wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego uzależniona jest między innymi od poziomu wykształcenia nauczyciela. Wyżej wymienione rozporządzenie wskazuje również

sposób ustalania minimalnych stawek wynagrodzenia nauczycielom, którzy do dnia 31 grudnia 1989 r. ukończyli wyższe seminarium duchowne lub ukończyli kolegium teologiczne.

Dane dotyczące wykształcenia nauczycieli gromadzone w bazie danych SIO będą wykorzystywane do dokonywania analiz poziomu wykształcenia, których wyniki posłużą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania do podejmowania decyzji regulacyjnych w zakresie kształtowania statusu zawodowego nauczycieli. Dane dotyczące wynagrodzeń nauczycieli zbierane według poziomów wykształcenia umożliwią dokonywanie analiz systemu wynagrodzeń w celu kształtowania polityki wynagrodzeń, w szczególności w zakresie struktury wynagrodzeń – relacji wynagrodzenia minimalnego, gwarantowanego dla każdego nauczyciela, do średniego wynagrodzenia. Nadto rzetelne dane zgromadzone w SIO przyczynią się do usprawnienia sprawowania nadzoru i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego, w szczególności nad zgodnością zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami. Należy również dodać, że dane dotyczące poziomu wykształcenia nauczycieli zatrudnionych w poszczególnych szkołach w powiązaniu z danymi dotyczącymi wyników kształcenia w tych szkołach posłużą do oceny jakości kształcenia oraz efektywności systemu edukacji.

Dane dotyczące poziomów wykształcenia nauczycieli posłużą również do przygotowania informacji na potrzeby statystyki międzynarodowej, między innymi badań prowadzonych co roku przez OECD, które wymagają przedstawienia informacji dotyczących liczby etatów nauczycieli oraz łącznej wysokości wyodrębnionych składników ich wynagrodzenia według poziomów wykształcenia.

§ 20 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz ust. 3 pkt 1 lit. c ustawy – dane dotyczące formy zatrudnienia

Dane dziedzinowe dotyczące formy zatrudnienia nauczycieli są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli w związku ze stosunkiem pracy.

Przepisy *ustawy – Karta Nauczyciela* oraz przepisy *ustawy o systemie oświaty* regulują sposób zatrudniania nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych. W zakresie nieuregulowanym w *ustawie – Karta Nauczyciela* stosuje się przepisy *Kodeksu pracy*.

W systemie informacji oświatowej są gromadzone dane o formie zatrudnienia nauczyciela wynikającej z przepisów *ustawy – Karta Nauczyciela* (mianowanie, umowa na czas określony oraz czas nieokreślony oraz umowa na czas określony, o której mowa w art. 10 ust. 9 tej ustawy), *ustawy o systemie oświaty* (umowa na czas określony lub nieokreślony, o której mowa w art. 7 ust. 1a – 1d tej ustawy), *Kodeksu pracy* (umowa na czas określony i nieokreślony) oraz na innej podstawie prawnej. Dane dotyczące formy zatrudnienia umożliwią zgromadzenie rzetelnej wiedzy dotyczącej stanu i struktury zatrudnienia nauczycieli. Dane w tym zakresie posłużą do dokonywania zaawansowanych analiz, których wyniki wykorzystane zostaną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do podejmowania decyzji regulacyjnych w zakresie kształtowania statusu zawodowego nauczycieli. Nadto rzetelne dane zgromadzone w SIO przyczynią się do usprawnienia sprawowania nadzoru i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego, w szczególności nad zgodnością z przepisami prawa zatrudniania nauczycieli.

Zgromadzone w bazie danych SIO informacje na temat formy zatrudnienia nauczycieli posłużą także do planowania środków niezbędnych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, które są zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z art. 30 ust. 8 *ustawy – Karta Nauczyciela*. W przypadku szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej wyżej wymienione dane posłużą do planowania, a także podziału środków niezbędnych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, które są gwarantowane w budżetach poszczególnych ministrów - zgodnie z art. 30 ust. 8a *ustawy – Karta Nauczyciela*. Należy nadmienić, że do planowania środków budżetowych na wynagrodzenia nauczycieli przyjmuje się liczbę etatów nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych na podstawie przepisów *ustawy – Karta Nauczyciela*.

§ 21 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy – dane dotyczące formy zatrudnienia (podstawy prawnej nawiązania stosunku pracy)

Dane dziedzinowe dotyczące podstawy prawnej nawiązania stosunku pracy przez nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1

lit. e *ustawy – Karta Nauczyciela*, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli w związku ze stosunkiem pracy.

Nauczyciele mianowani i dyplomowani zatrudnieni w wymienionych wyżej jednostkach na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, są specyficzną grupą nauczycieli, do których przepisy *ustawy – Karta Nauczyciela* stosują się w ograniczonym zakresie. Zatrudnianie tej grupy nauczycieli jest regulowane przez przepisy *ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.), *ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej* (Dz. U. Nr 227, poz. 1505, z późn. zm.) oraz *Kodeksu pracy*. W systemie informacji oświatowej gromadzone są dane o osobach zatrudnionych zarówno na czas określony, jak i nieokreślony, na podstawie wymienionych wyżej przepisów.

Dane dotyczące podstawy prawnej nawiązania przez nauczyciela stosunku pracy w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e *ustawy – Karta Nauczyciela*, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych gromadzone w SIO zapewnią rzetelną i kompletną wiedzę na temat stanu i struktury zatrudnienia wszystkich grup nauczycieli, a w powiązaniu z danymi dotyczącymi innych osób zatrudnionych w oświacie, w efekcie umożliwi uzyskanie pełnego obrazu struktury zatrudnienia w tym sektorze. Dane w tym zakresie posłużą do dokonywania zaawansowanych analiz, których wyniki minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie wykorzystywać do podejmowania decyzji regulacyjnych w zakresie kształtowania statusu zawodowego nauczycieli oraz określania kwalifikacji niezbędnych dla kadr odpowiedzialnych za sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami oświatowymi. Pozwoli to na poprawę skuteczności zarządzania kadrami obsługującymi realizację zadań oświatowych na poziomie zarówno lokalnym, jak i krajowym.

Gromadzenie powyższych danych umożliwi także efektywne planowanie wydatków ze środków publicznych na wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych.

§ 22 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. f, ust. 3 pkt 1 lit. d oraz ust. 4 pkt 4 ustawy – dane dotyczące zajmowanych stanowisk i sprawowanych funkcji

Dane dziedzinowe dotyczące zajmowanych przez nauczycieli stanowisk i sprawowanych funkcji w szkołach lub placówkach oświatowych są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli w związku ze stosunkiem pracy oraz w przypadkach, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy *o systemie informacji oświatowej*.

Rodzaje zajmowanych przez nauczycieli stanowisk i sprawowanych przez nich funkcji określają między innymi przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli* (Dz. U. Nr 50, poz. 400, z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. *w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. *w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za prace w dniu wolnym od pracy* (Dz. U. Nr 22, poz. 181, z późn. zm.). Będą to na przykład informacje o zajmowaniu stanowisk kierowniczych w szkole lub placówce oświatowej (dyrektora bądź wicedyrektora szkoły lub placówki oświatowej, kierownika lub zastępcy kierownika warsztatów szkolnych, kierownika szkolenia praktycznego, internatu, świetlicy lub filii szkoły), stanowiska nauczyciela doradcy zawodowego, konsultanta, bibliotekarza, pedagoga, psychologa, socjologa lub rehabilitanta.

W SIO zbierane będą również dane dotyczące nauczycieli zatrudnionych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. *w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych* (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, z późn. zm.). Nauczyciele ci zatrudniani są w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz w przedszkolach i szkołach integracyjnych w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego,

zgodnie z § 6 ust. 1 wyżej wymienionego rozporządzenia. Mogą być również zatrudniani, za zgodą organu prowadzącego, w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych w celu współorganizowania kształcenia uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (§ 6 ust. 2 tego rozporządzenia).

Dane dotyczące zajmowanych stanowisk i sprawowanych funkcji w szkole i placówce oświatowej gromadzone w bazie danych SIO umożliwią zgromadzenie rzetelnej wiedzy dotyczącej stanu i struktury zatrudnienia nauczycieli. Dane dotyczące nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach pedagogów, psychologów, logopedów i innych specjalistów, w powiązaniu z danymi o uczniach szkół i placówek oświatowych, pozwolą na uzyskiwanie wskaźników dotyczących zapewnienia przez szkoły i placówki oświatowe oraz organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe odpowiednich warunków do zaspokajania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz zapewnienia wsparcia nauczycielom i rodzicom (prawnym opiekunom). Dane w tym zakresie posłużą do dokonywania zaawansowanych analiz, których wyniki będą wykorzystywane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do podejmowania decyzji regulacyjnych w zakresie warunków organizacyjnych pracy szkół i placówek oświatowych oraz kształtowania statusu zawodowego nauczycieli.

Raporty, sporządzone na podstawie zgromadzonych w bazie danych SIO informacji na temat zajmowanych przez nauczycieli stanowisk i sprawowanych przez nich funkcji, posłużą także do planowania przez jednostki samorządu terytorialnego środków niezbędnych na wypłaty dodatku funkcyjnego, o którym mowa w § 5 pkt 1 i pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w *sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za prace w dniu wolnym od pracy* (Dz. U. Nr 22, poz. 181, z późn. zm.). Ponadto informacje o zajmowanych stanowiskach i sprawowanych funkcjach w powiązaniu z informacją o wysokości dodatku funkcyjnego, o którym mowa w § 27 pkt 2 lit. c projektu, posłużą do analizy obciążeń jednostek samorządu terytorialnego związanych w wypłacaniem tego dodatku.

§ 23 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy – dane dotyczące zajmowanych stanowisk i sprawowanych funkcji

Dane dziedzinowe dotyczące zajmowanych stanowisk i sprawowanych funkcji przez nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e *ustawy – Karta Nauczyciela*, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne – są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli w związku ze stosunkiem pracy.

Rodzaje zajmowanych stanowisk i sprawowanych funkcji przez nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, określają między innymi: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w *sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz. U. Nr 168, poz. 1324), a także w odniesieniu do kuratoriów oświaty – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w *sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur* (Dz. U. Nr 164, poz. 1169, z późn. zm.), w odniesieniu do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej – § 7 ust. 2 załącznika do zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 listopada 2011 r. w *sprawie nadania statutu Centralnej Komisji Egzaminacyjnej* (M.P. Nr 99, poz. 1001), w przypadku okręgowych komisji egzaminacyjnych – załączniki do zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 1999 r. w *sprawie nadania statutów okręgowym komisjom egzaminacyjnym* (M. P. Nr 12, poz. 169, z późn. zm.).

Dane dotyczące zajmowanych stanowisk i sprawowanych funkcji przez nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e *ustawy – Karta Nauczyciela*, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, gromadzone w bazie danych SIO to m.in. dane o zajmowaniu stanowiska kuratora lub wicekuratora oświaty, dyrektora lub zastępcy dyrektora wydziału lub delegatury, kierowników komórek organizacyjnych w poszczególnych jednostkach, wizytatorów, egzaminatorów lub ekspertów.

Wymienione wyżej dane pozwolą na zapewnienie rzetelnej i kompletnej wiedzy dotyczącej stanu i struktury zatrudnienia wszystkich nauczycieli. Dane dotyczące nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędach posłużą także do analizy ścieżek kariery zawodowej

nauczycieli i monitorowania fluktuacji kadry nauczycielskiej w systemie oświaty, rozumianym nie tylko jako szkoły i placówki oświatowe, ale również jako organy odpowiedzialne za sprawowanie nadzoru pedagogicznego, zarządzanie i administrowanie oświatą. Dane w tym zakresie posłużą do dokonywania zaawansowanych analiz, których wyniki będą wykorzystywane do podejmowania decyzji regulacyjnych w zakresie ustalania standardów dotyczących organizacji pracy i polityki zatrudnienia, skutecznego planowania działań w zakresie zarządzania kadrami oraz w zakresie kształtowania statusu zawodowego nauczycieli.

Informacje o nauczycielach zajmujących stanowiska wizytatorów są niezbędne także ze względu na planowanie nadzoru pedagogicznego na poziomie krajowym i regionalnym.

§ 24 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. g, ust. 3 pkt 1 lit. e oraz ust. 4 pkt 5 ustawy – dane o rodzajach i wymiarze prowadzonych zajęć lub innych wykonywanych obowiązków

Dane dziedzinowe dotyczące rodzajów i wymiaru prowadzonych zajęć lub innych wykonywanych obowiązków przez nauczycieli zatrudnionych w szkołach lub placówkach oświatowych lub wykonujących w szkołach i placówkach oświatowych zadania nauczycieli na podstawie umowy cywilnoprawnej są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli w związku ze stosunkiem pracy oraz wykonywaniem zadań nauczyciela na podstawie, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy.

Dane dziedzinowe o rodzajach prowadzonych zajęć lub innych wykonywanych obowiązków będą gromadzone z wyszczególnieniem poszczególnych rodzajów zajęć, które prowadzi nauczyciel i innych obowiązków, określonych w arkuszu organizacyjnym szkoły lub placówki oświatowej. Informacje o rodzajach zajęć i obowiązkach gromadzić się będzie z uwzględnieniem podziału, o którym mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy – *Karta Nauczyciela*, tzn. z uwzględnieniem podziału na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz oraz inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów. Dane te umożliwią analizę rozkładu czasu pracy nauczycieli.

Ponadto art. 22 ust. 1 ustawy – *Karta Nauczyciela* przewiduje sytuacje, w których nauczyciel może wykonywać obowiązki w innej niż jest zatrudniony szkole

lub placówce oświatowej, tj. w przypadku konieczności uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.

Gromadzenie w systemie informacji oświatowej danych dotyczących prowadzonych przez nauczycieli zajęć i innych wykonywanych obowiązków w szkole i placówce oświatowej, pozwoli na zgromadzenie rzetelnej wiedzy dotyczącej stanu i struktury zatrudnienia nauczycieli. Dane dotyczące nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia lub wykonujących inne obowiązki w szkole lub placówce oświatowej w powiązaniu z danymi o uczniach w szkołach i placówkach oświatowych pozwolą na uzyskiwanie wskaźników dotyczących zapewnienia przez szkoły i placówki oświatowe oraz organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe odpowiednich warunków do realizacji ramowych planów nauczania oraz zaspokajania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów. Dane w tym zakresie będą wykorzystywane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do podejmowania decyzji regulacyjnych w zakresie kształtowania statusu zawodowego nauczycieli oraz warunków organizacyjnych pracy szkół i placówek oświatowych, a także planowania – w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki i szkolnictwa wyższego – kierunków i standardów kształcenia nauczycieli.

Informacje dotyczące nauczycieli pełniących obowiązki w oddziałach przedszkolnych są wykorzystywane do ustalania struktury zatrudnienia wykorzystywanej do planowania wysokości części oświatowej subwencji ogólnej w zakresie wzrostu środków na wynagrodzenia średnie nauczycieli z godnie z art. 30 ust. 8 ustawy – *Karta Nauczyciela*.

Raporty sporządzone na podstawie zgromadzonych w bazie danych SIO informacji na temat wykonywanych przez nauczycieli obowiązków udostępnione z bazy danych SIO jednostkom samorządu terytorialnego posłużą do skutecznego planowania działań w zakresie zarządzania kadrami oraz organizacji pracy i polityki zatrudnienia na poziomie lokalnym.

§ 25 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. h oraz ust. 3 pkt 1 lit. f ustawy – dane dotyczące przyczyny nieprowadzenia zajęć

Dane dziedzinowe dotyczące przyczyny nieprowadzenia zajęć przez nauczycieli zatrudnionych w szkołach lub placówkach oświatowych są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli w związku ze stosunkiem pracy.

Katalog przyczyn nieprowadzenia zajęć ustalony w § 25 projektu rozporządzenia obejmuje wszystkie przyczyny, dla których nauczyciel pozostający w stosunku pracy może być zwolniony z obowiązku prowadzenia zajęć, określone między innymi na podstawie przepisów *ustawy – Karta Nauczyciela* oraz *ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.).

Informacje o nieprowadzeniu zajęć przez nauczyciela pozostającego w stosunku pracy posłużą do zgromadzenia rzetelnej i kompletnej wiedzy na temat stanu i struktury zatrudnienia nauczycieli. Dane te będą wykorzystywane do skutecznego planowania działań w zakresie zarządzania kadrami oraz w zakresie organizacji pracy i polityki zatrudnienia na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Raporty sporządzone na podstawie zgromadzonych w bazie danych SIO informacji na temat liczby etatów nauczycieli według poszczególnych przyczyn nieprowadzenia zajęć udostępnione jednostkom samorządu terytorialnego z bazy danych SIO posłużą do planowania środków na wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez te jednostki, gdyż zgodnie z przepisami (por. np. art. 20 ust. 6, art. 68, art. 73 ust. 5 oraz art. 84 *ustawy – Karta Nauczyciela*) prawo do wynagrodzenia oraz jego wysokość zależą od przyczyny zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy. Ponadto dane o przyczynach nieprowadzenia zajęć są wykorzystywane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie *sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2012* (Dz. U. Nr 288, poz. 1693, z późn. zm.) – § 1 ust. 2 pkt 5 – liczba etatów nauczycieli przyjęta do podziału części oświatowej subwencji ogólnej nie obejmuje nauczycieli na urloпах wychowawczych i urloпах bezpłatnych.

Ponadto dane dotyczące przyczyn nieprowadzenia zajęć są niezbędne do ustalenia średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli, o której mowa w art. 30a ust. 1 *ustawy – Karta Nauczyciela*, na potrzeby opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, o którym mowa w art. 30a ust. 4 wymienionej ustawy. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie *sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń*

nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35, z późn. zm.) przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli uwzględnia się liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania. Przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględnia się natomiast liczby etatów nauczycieli, proporcjonalnie do okresów, w których pobierali zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy, oraz okresów nieobecności w pracy, za czas których nie przysługuje wynagrodzenie (§ 3 ust. 6–8 wyżej wymienionego rozporządzenia). Należy podkreślić, że zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o systemie informacji oświatowej dane objęte sprawozdaniami, o których mowa w art. 30a ust. 4 ustawy – *Karta Nauczyciela*, mogą być za pośrednictwem bazy danych SIO pozyskane przez regionalne izby obrachunkowe. Uzyskane w ten sposób dane są niezbędne do zwiększenia efektywności realizacji obowiązków nałożonych na regionalne izby obrachunkowe w art. 30b ustawy – *Karta Nauczyciela*, poprzez zapewnienie racjonalnych przesłanek do inicjowania kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Przewiduje się również, w trybie art. 66 ust. 1 ustawy o systemie informacji oświatowej, comiesięczne udostępnianie poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego danych objętych sprawozdaniem z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, w układzie zgodnym ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35, z późn. zm.). Na podstawie uzyskanych zestawień jednostki samorządu terytorialnego uzyskają możliwość bieżącego analizowania wydatków na wynagrodzenia nauczycieli poniesionych w kolejnych okresach roku, w odniesieniu do średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – *Karta Nauczyciela*, oraz struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w okresach poddanych analizie.

§ 26 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. i oraz pkt 2 lit. g ustawy – dane dotyczące stopnia awansu

zawodowego oraz dane dotyczące uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego

Dane dziedzinowe dotyczące stopnia awansu zawodowego oraz dane dotyczące uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego przez nauczycieli zatrudnionych w szkołach lub placówkach oświatowych oraz nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e *ustawy – Karta Nauczyciela*, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne – są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli.

W SIO przewiduje się gromadzenie danych o stopniach awansu zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 9a ust. 1 *ustawy – Karta Nauczyciela*, a także danych dotyczących uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego, tj. danych, o których mowa w art. 9d ust. 1 *ustawy – Karta Nauczyciela*, oraz informacji o planowanym przystąpieniu nauczyciela do postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego na wyższy stopień awansu zawodowego i terminie złożenia przez nauczyciela wniosku o podjęcie tych postępowań, o których mowa w art. 9d ust. 8 *ustawy – Karta Nauczyciela*.

Informacje o stopniach awansu zawodowego nauczycieli posłużą do zgromadzenia rzetelnej i kompletnej wiedzy na temat stanu i struktury zatrudnienia nauczycieli. Dane te będą wykorzystywane do skutecznego planowania działań w zakresie zarządzania kadrami oraz organizacji pracy i polityki zatrudnienia nauczycieli na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Ponadto dane w tym zakresie będą wykorzystywane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do podejmowania decyzji regulacyjnych w zakresie kształtowania statusu zawodowego nauczycieli oraz kształtowania polityki wynagrodzeń.

Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w *sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy* (Dz. U. Nr 22, poz. 181, z późn. zm.), wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego uzależniona jest między innymi od stopnia awansu zawodowego nauczyciela.

Zgromadzone w bazie danych SIO informacje na temat stopnia awansu zawodowego nauczycieli oraz dane dotyczące uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego (informacje o przewidywanych zmianach w tym zakresie) posłużą także do planowania środków niezbędnych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, które są zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z art. 30 ust. 8 *ustawy – Karta Nauczyciela*. Ponadto algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2011 stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2012 (Dz. U. Nr 288, poz. 1693, z późn. zm.), przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej uwzględni wskaźnik liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego do ogólnej liczby etatów nauczycieli w danej jednostce samorządu terytorialnego.

W przypadku szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej informacje na temat stopnia awansu zawodowego nauczycieli oraz dane dotyczące uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego (informacje o przewidywanych zmianach w tym zakresie) posłużą do planowania jak i podziału środków niezbędnych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, które są gwarantowane w budżetach poszczególnych ministrów - zgodnie z art. 30 ust. 8a *ustawy – Karta Nauczyciela*. Raporty sporządzone na podstawie zgromadzonych w bazie danych SIO informacji na temat liczby nauczycieli według poszczególnych stopni awansu zawodowego, udostępnione jednostkom samorządu terytorialnego z bazy danych SIO, posłużą do planowania środków na wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez te jednostki.

Dane zbierane w podziale na stopnie awansu zawodowego nauczycieli posłużą również do przygotowania informacji na potrzeby statystyki międzynarodowej, np. do badań prowadzonych przez OECD, Eurydice.

§ 27 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. j oraz ust. 3 pkt 1 lit. g i pkt 2 lit. f ustawy – dane dotyczące wysokości wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników i ich wysokości, w tym składników nieperiodycznych, oraz dodatków i ich wysokości

Dane dziedzinowe dotyczące wysokości wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników i ich wysokości, w tym składników nieperiodycznych, oraz dodatków i ich wysokości w odniesieniu do nauczycieli zatrudnionych w szkołach lub

placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz ministrów, gromadzone są w zbiorach danych nauczycieli w związku ze stosunkiem pracy.

Jednym z zadań jednostek samorządu terytorialnego jako organu prowadzącego szkołę i placówkę oświatową jest obowiązek corocznego przeprowadzenia, na podstawie art. 30a ust. 1 i 4 *ustawy – Karta Nauczyciela*, analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli oraz sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego. Jednocześnie na podstawie art. 30a ust. 5 *ustawy – Karta Nauczyciela*, organ prowadzący szkołę przedkłada powyższe sprawozdanie regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli. Regionalna izba obrachunkowa, na podstawie tego sprawozdania, kontroluje osiągnięcie w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (art. 30b *ustawy – Karta Nauczyciela*).

Rozwiązania zmodernizowanego SIO będą umożliwiały udostępnienie regionalnym izbom obrachunkowym danych objętych sprawozdaniami, o których mowa w art. 30a ust. 4 *ustawy – Karta Nauczyciela*, opracowanych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35, z późn. zm.). Dane, które będą gromadzone w bazie danych SIO, pozwolą również na generowanie na potrzeby jednostek samorządu terytorialnego okresowych, cząstkowych sprawozdań, opracowanych na podstawie danych o wysokości wynagrodzenia i zmianach wynikających z awansu zawodowego nauczycieli, przekazanych za kolejne miesiące, obrazujących okresowo poziom realizacji wysokości średnich wynagrodzeń. Cząstkowe sprawozdania stworzą samorządom możliwość bieżącego monitorowania stopnia realizacji obowiązków wynikających z art. 30a *ustawy – Karta Nauczyciela*.

Gromadzenie w bazie danych SIO danych o wynagrodzeniach nauczycieli szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu

terytorialnego i ministrów w powiązaniu z danymi gromadzonymi w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych dotyczącymi wynagrodzeń nauczycieli szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne oraz danymi o wysokości wynagrodzenia osób wykonujących zadania nauczyciela na podstawie umowy cywilnoprawnej, pozwoli także na dokonywanie rzetelnych analiz w obszarze oceny finansowania prowadzenia działalności dydaktyczno-wychowawczej przez funkcjonujące w sektorze publicznym i prywatnym szkoły i placówki oświatowe.

Na poziomie lokalnym natomiast, szeroki dostęp jednostek samorządu terytorialnego do raportów sporządzanych na podstawie danych dotyczących wynagrodzenia nauczycieli, przyczyni się do skuteczniejszego sprawowania nadzoru nad działalnością administracyjną i finansową szkół i placówek oświatowych, a w konsekwencji – do poprawy organizacji pracy szkół i placówek oświatowych.

Dane dotyczące poszczególnych składników wynagrodzeń zbierane w bazie danych SIO posłużą również do przygotowania informacji do statystyk międzynarodowych, np. do badań prowadzonych przez OECD, Eurydice.

§ 28 – szczegółowy zakres danych dziedzinowych, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy – dane dotyczące ukończonych form kształcenia i doskonalenia zawodowego

Dane dziedzinowe dotyczące ukończonych form kształcenia i doskonalenia zawodowego są gromadzone w zbiorach danych nauczycieli w związku z doskonaleniem zawodowym.

Doskonalenie zawodowe jest jednym z zadań, które nauczyciel obowiązany jest realizować w ramach czasu pracy, zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 3 *ustawy – Karta Nauczyciela*. Za zapewnienie nauczycielom pomocy w doskonaleniu zawodowym odpowiedzialny jest dyrektor szkoły i placówki oświatowej (art. 7 ust. 2 pkt 4 *ustawy – Karta Nauczyciela*). Sposób finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli określa art. 70a *ustawy – Karta Nauczyciela*, w którym przewidziano wyodrębnienie w budżetach organów prowadzących szkoły, budżetach wojewodów oraz budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania odpowiednio środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, na wspieranie doskonalenia zawodowego na obszarze województwa oraz realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Na podstawie art. 30 ust. 8 *ustawy – Karta Nauczyciela* środki niezbędne na

dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli są zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2012 (Dz. U. Nr 288, poz. 1693, z późn. zm.) finansowanie zadań z zakresu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli jest uwzględniane w podziale części oświatowej subwencji ogólnej. Nadto rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. Nr 46, poz. 430) określa między innymi kryteria podziału środków na wspieranie na obszarze województwa doskonalenia zawodowego nauczycieli, zadania organów prowadzących w związku z planowaniem w każdym roku budżetowym dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, a także obowiązki dyrektorów szkół w zakresie składania sprawozdania ze sposobu wykorzystania środków przyznanych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Gromadzenie w bazie danych SIO danych o ukończonych przez nauczycieli formach kształcenia i doskonalenia zawodowego przyczyni się do skutecznego finansowania i organizowania procesów kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli na poziomie lokalnym, regionalnym i ogólnokrajowym oraz racjonalnego planowania wydatków w tym zakresie. Ponadto pozwoli na skuteczne planowanie działań w zakresie zarządzania kadrami oraz w zakresie organizacji pracy i polityki zatrudnienia. Wyniki analiz na danych z omawianego zakresu będą stanowiły przesłanki do prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym wspomaganie zarządzania oświatą poprzez podejmowanie decyzji o charakterze regulacyjnym w celu realizacji zadań systemu oświaty w obszarze wspomaganie doskonalenia zawodowego nauczycieli, a tym samym podnoszenia jakości oświaty.

§ 29 – terminy przekazywania danych do bazy danych SIO

W § 29 projektu rozporządzenia określono terminy przekazywania danych z lokalnych baz danych do bazy danych SIO, w odniesieniu do których ustawa w art.

30 wyłączyła obowiązek sprawozdawczości bieżącej (tj. nie później niż 7 dni od dnia zmiany w stanie faktycznym). W projekcie wyszczególniono także okresy, za które następuje przekazywanie poszczególnych danych.

Terminy określone w projekcie rozporządzenia związane są z obowiązkami ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w zakresie planowania środków na wynagrodzenia nauczycieli (w szczególności terminy, o których mowa w § 29 ust. 1 pkt 7 projektu) oraz z terminami przekazywania danych na potrzeby statystyki publicznej, w tym statystyki międzynarodowej.

W przepisie § 29 ust. 2 projektu uwzględniono również sytuację, o której mowa w art. 45 ust. 2 oraz art. 48 ust. 2 ustawy, w brzmieniu nadanym *ustawą z dnia 27 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej oraz niektórych innych ustaw*. W sytuacji określonej w tych przepisach ustawy, dane dziedzinowe uczniów i nauczycieli, co do których w projekcie rozporządzenia przewidziano inny niż siedmiodniowy termin przekazania do bazy danych SIO, powinny być przekazane do bazy danych SIO przed zamknięciem zbioru danych o uczniu lub nauczycielu w lokalnej bazie danych SIO, odpowiednio w związku z zakończeniem nauki ucznia w szkole oraz, w przypadku nauczycieli – w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy lub zakończeniem obowiązywania umowy cywilnoprawnej. Jeżeli zdarzyłoby się, że zbiór danych ucznia lub nauczyciela w lokalnej bazie danych SIO miałby być zamknięty w związku z przekazaniem wymienionych wyżej informacji przed upływem terminów określonych w rozporządzeniu (tj. odpowiednio przed dniem 7 kwietnia i 7 października), wówczas tych terminów: 7 kwietnia i 7 października – nie stosuje się. W takiej sytuacji, na podstawie § 29 ust. 2, dane dziedzinowe uczniów i nauczycieli, wymienione w § 29 ust. 1 pkt 5 lit. e oraz ust. 1 pkt 7 lit. b projektu, powinny być przekazywane w dniu przekazania informacji, o której mowa w art. 45 ust. 1 oraz art. 48 ust. 1 ustawy, bezpośrednio przed przekazaniem tej informacji, czyli bezpośrednio przed zamknięciem odpowiedniego zbioru.

Dla danych o wynikach sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o *systemie oświaty*, określono inny termin na ich przekazanie niż 7 dni od zmiany w stanie faktycznym, tj. od momentu ustalenia wyniku odpowiednio sprawdzianu lub egzaminu. Terminy określone w § 29 ust. 3 projektu, uzależniono bowiem od terminów przekazywania dyrektorowi szkoły lub placówki, a w konsekwencji uczniom i ich rodzicom (prawnym opiekunom), odpowiednio wyników sprawdzianu lub egzaminu oraz zaświadczeń, świadectw lub dyplomów, stwarzając

jednocześnie możliwość na tyle wczesnego pozyskania tych danych, by możliwe było wywiązanie się z obowiązków określonych w art. 62 ustawy, tj. przekazywania danych uczelniom do celów rekrutacji na studia wyższe.

§ 30 – terminy przekazywania do bazy danych SIO danych identyfikacyjnych uczniów przystępujących do sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o systemie oświaty

W § 30 określono terminy, o których mowa w art. 55 ust. 2 ustawy, tj. terminy przekazywania do bazy danych SIO danych identyfikacyjnych uczniów przystępujących do sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

Wprowadzone w projekcie rozporządzenia terminy uwzględniają sposób organizowania sprawdzianu i egzaminów określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w *sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 87, poz. 562, z późn. zm.) oraz umożliwiają uzupełnienie danych identyfikacyjnych uczniów przekazanych okręgowym komisjom egzaminacyjnym za pośrednictwem bazy danych SIO o pozostałe dane niezbędne do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2013 roku. W myśl art. 123 ust. 2 ustawy, do dnia 31 grudnia 2012 r. kierownicy wszystkich podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO powinni bowiem uzyskać upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO, co oznacza, że będą mieli formalne i praktyczne możliwości dokonywania operacji w bazie danych SIO (przekazywanie danych do bazy danych SIO za pośrednictwem lokalnych baz danych SIO oraz pozyskiwanie określonych ustawą danych). Zakłada się, że od dnia 1 stycznia 2013 r. stworzona zostanie możliwość zapełniania lokalnych baz danych SIO, tak aby, zgodnie z art. 124 ust. 1 ustawy, do dnia 9 kwietnia 2013 r. podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO przekazały do bazy danych SIO, według stanu na 31 marca 2013 r.: dane dziedzinowe – do zbiorów danych szkół i placówek oświatowych, dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe – do zbiorów danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty oraz dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe – do zbiorów danych uczniów i zbiorów danych nauczycieli.

Przedmiot regulacji ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO:

- publiczne i niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki oraz inne jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2 ustawy o systemie oświaty,
 - inne jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty, o których mowa w art. 3 ust.1 pkt 2 ustawy o systemie informacji oświatowej
- oraz Główny Urząd Statystyczny.

2. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt otrzymali następujący partnerzy społeczni i związki zawodowe:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ);
- 4) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Krajowy Sekretariat Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność – 80”;
- 6) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 7) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata”;

- 8) Zarząd Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 9) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki”;
- 10) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 11) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 12) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 13) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 14) Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 16) Społeczne Towarzystwo Oświatowe Ogólnopolskie Forum Rodziców;
- 17) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 18) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 19) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki;
- 20) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich Zarząd Główny;
- 21) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 22) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 23) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 24) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy;
- 25) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 26) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 27) Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego;
- 28) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 29) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 30) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 31) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia;
- 32) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 33) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 34) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 35) Rada ds. Szkolnictwa Artystycznego;
- 36) Rada Szkół Katolickich;
- 37) Rada Statystyki;
- 38) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
- 39) Unia Metropolii Polskich;
- 40) Związek Województw RP;

- 41) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 42) Związek Miast Polskich;
- 43) Związek Powiatów Polskich;
- 44) Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych;
- 45) Polska Rada Organizacji Młodzieżowych;
- 46) Rada Rodziców przy MEN;
- 47) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
- 48) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 49) Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
- 50) Fundacja Panoptykon;
- 51) Stowarzyszenie ISOC Polska;
- 52) Fundacja im. Stefana Batorego;
- 53) Stowarzyszenie Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich.

Ponadto projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez następujące podmioty: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała projekt na posiedzeniu w dniu 31 października 2012 r.

Uwagi do projektu rozporządzenia zgłosili: Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Fundacja „Panoptykon”, Federacja Porozumienie Zielonogórskie, Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego, Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Nauczycielstwa Polskiego, Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”. Uwagi do projektu rozporządzenia zgłosiły ponadto Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu i Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie.

I. Uwagi zgłoszone przez Polską Izbę Informatyki i Telekomunikacji:

- 1) Propozycja zmiany nazwy rozdziału 1 na: „Szczegółowy zakres danych dziedzinowych gromadzonych w SIO w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych i stanowiący informację publiczną”.

Uwaga nieuwzględniona. Udostępnianiu na zasadach określonych w ustawie o *dostępie do informacji publicznej* podlegają dane spełniające kryteria określone w tej ustawie.

- 2) W ocenie skutków regulacji wskazać konieczność przygotowania wszystkich, którzy mają do czynienia z SIO, z obowiązkami oraz sankcjami wynikającymi z działaniami na danych osobowych gromadzonych w systemie.

Uwaga nieuwzględniona. W szkołach i placówkach oświatowych przetwarzane są obecnie dane osobowe, w tym w systemach informatycznych (m.in. prowadzone są dzienniki lekcyjne, księgi uczniów, arkusze ocen, akta osobowe nauczycieli) – uruchomienie zmodernizowanego SIO nie wymaga dodatkowych szkoleń w zakresie bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

- 3) Warte rozważenia jest przygotowanie specyfikacji SIO, która byłaby dostępna dla każdego i umożliwiła tworzenie różnych rozwiązań technicznych przy zachowaniu interoperacyjności pomiędzy nimi.

Uwaga nieuwzględniona. Zgłoszony postulat został już zrealizowany w przepisach ustawy. Zgodnie z art. 97 ustawy o *systemie informacji oświatowej* dane z lokalnych baz danych SIO są przekazywane do bazy danych SIO zgodnie ze szczegółowym komunikatem XML określającym format i zakres przekazywania danych. Szczegółowy komunikat XML jest publikowany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w Biuletynie Informacji Publicznej.

II. Uwagi zgłoszone przez Fundację „Panoptykon”:

- 1) Projekt przewiduje gromadzenie w bazie danych SIO informacji o adresie. W uzasadnieniu nie znajdujemy argumentów przemawiających za potrzebą włączenia w tę kategorię tak szczegółowych informacji.

Uwaga uwzględniona.

- 2) Wśród gromadzonych w SIO informacji dotyczących wypadków, w kategorii „przyczyny wypadku”, wymienia się m.in.: „zły stan zdrowia”, „działania ucznia, zawinione i niezawinione” czy „działania innej osoby umyślne lub nieumyślne, w szczególności pobicie, uderzenie”. Ustawa nie daje uprawnienia do gromadzenia tak szerokiego katalogu danych. W szczególności dane dotyczące stanu zdrowia mają charakter danych wrażliwych i powinny podlegać szczególnej ochronie.

Uwaga uwzględniona. Zrezygnowano z gromadzenia w bazie danych SIO danych informacji o stanie zdrowia ucznia lub niepełnej zdolności do zajęć jako jednej z przyczyn wypadku, któremu uległ uczeń.

- 3) W § 14 ust. 2 projektu przewiduje się przetwarzanie danych dziedzinowych obejmujących „dodatkowe działania mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej uczniów romskich”. Ustawa przewiduje gromadzenie danych dotyczących m.in. uczestnictwa w zajęciach dodatkowych lub zajęciach języka mniejszości etnicznej. Nie pojawiają się w niej jednak działania wymienione wyżej.

Ustawa nieuwzględniona. Zgodnie z brzmieniem art. 14 pkt 25 ustawy o *systemie informacji oświatowej* w bazie danych SIO gromadzone są dane dotyczące uczestniczenia ucznia w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia oraz o innych formach działalności dydaktyczno-wychowawczej. Przepis § 14 projektu odwołuje się do art. 14 pkt 25 ustawy. Dodatkowe działania mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej uczniów romskich są formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

III. Uwaga zgłoszona przez Federację Porozumienie Zielonogórskie:

Rozporządzenie w projektowanej treści nie zapewnia ochrony tajemnicy związanej z wynikami konsultacji lekarskich i specjalistycznych typu logopedycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej itp. Udostępnienie w SIO pełnych danych medycznych stanowi pogwałcenie praw pacjenta, a zwłaszcza praw dziecka do tajemnicy związanej z jego zdrowiem.

Uwaga nieuwzględniona. W systemie informacji oświatowej nie są gromadzone wyniki konsultacji lekarskich i specjalistycznych: logopedycznej, rehabilitacyjnej psychologicznej. Zgodnie z § 15 pkt 1 projektu w systemie gromadzona jest wyłącznie informacja o rodzaju sporządzonej diagnozy, nie zaś o jej wyniku.

IV. Uwaga zgłoszona przez Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego:

Proponuję informacje na temat niepublicznych placówek oświatowych sprowadzić jedynie do liczby osób, które zostały przeszkolone w danym roku kalendarzowym.

Uwaga nieuwzględniona. Obowiązek przekazywania określonych danych przez szkoły i placówki oświatowe wynika z przepisów ustawy o *systemie informacji*

oświatowej (por. art. 40, art. 42 pkt 6a oraz art. 43 ustawy), a niniejsze rozporządzenie jedynie konkretyzuje zakres danych wynikających z ustawy. Postulowana zmiana wykracza poza zakres upoważnienia do wydania rozporządzenia, które nie przewiduje ograniczania lub rozszerzania zakresu danych wynikającego z ustawy.

V. Uwaga zgłoszona przez Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej:

Wskazane byłoby rozważenie wprowadzenia zmian legislacyjnych uwzględniających odmienną organizacyjną szkół specjalnych i młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Zachowanie terminów określonych w Rozdziale 6 projektu oraz 7-dniowego terminu na uaktualnienie danych, określonego w art. 30 ustawy *o systemie informacji oświatowej*, będzie niezwykle uciążliwe.

Uwaga nieuwzględniona. Uwaga dotyczy materii, która jest regulowana przepisami ustawy *o systemie informacji oświatowej*. Upoważnienie do wydania aktu wykonawczego zawarte w art. 31 tej ustawy przewiduje możliwość określenia innego niż 7-dniowy termin przekazywania danych jedynie w przypadkach określonych w ustawie.

VI. Uwaga zgłoszona przez Związek Nauczycielstwa Polskiego:

Projekt rozporządzenia potwierdza obawy, że wprowadzenie nowego SIO od roku 2013 wymaga od jednostek sprawozdawczych (szkół i placówek oświatowych) precyzyjnego wykonania w bardzo krótkim czasie trudnego zadania. Przy braku wsparcia dla szkół istnieje poważna obawa, że zadanie to nie zostanie wykonane w sposób właściwy.

Wyjaśnienie. W celu przygotowania przyszłych użytkowników nowego SIO uruchomiony został projekt „Wdrożenie zmodernizowanej wersji Systemu Informacji Oświatowej”. W ramach projektu organizowane są szkolenia, uruchomiona została infolinia, opracowane i udostępniane są instrukcje do kolejnych modułów systemu, ponadto uruchomiona zostanie platforma e-learningowa oraz portal systemu informacji oświatowej, gdzie znajdą się aktualne wiadomości dotyczące nowego SIO.

VII. Uwagi zgłoszone przez Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ

„Solidarność”:

- 1) Budzi wątpliwości, czy gromadzenie tak wielu danych dziedzinowych jest niezbędne w procesie zarządzania oświatą i czy nie przekracza zbyt daleko

granic prywatności, określonych obecną ustawą o *ochronie danych osobowych*.

Wyjaśnienie. Zakres danych o uczniach i nauczycielach gromadzonych w systemie informacji oświatowej został określony szczegółowo w ustawie o *systemie informacji oświatowej*. Obszerne wykazanie niezbędności poszczególnych danych zostało przedstawione w uzasadnieniu do projektu ustawy. W rozporządzeniu następuje skonkretyzowanie niektórych przepisów ustawy dotyczących zakresu danych gromadzonych o uczniach i nauczycielach, nie ma natomiast miejsca rozszerzenie zakresu danych określonego w ustawie.

- 2) Obawy budzi, czy dane dziedzinowe dzieci, otrzymujących pomoc rzeczową lub psychologiczno-pedagogiczną, nie będą mogły być wykorzystywane przeciwko nim na dalszym etapie edukacyjnym.

Wyjaśnienie. Szkoły na kolejnym etapie edukacyjnym nie pozyskują danych o korzystaniu przez ucznia z pomocy materialnej oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nie dopuszczają do takiej sytuacji przepisy ustawy o *systemie informacji oświatowej*.

- 3) Wątpliwości budzi fakt, czy zabezpieczenie tak wielkiej bazy danych jest wystarczające.

Wyjaśnienie. Poziom bezpieczeństwa danych zgromadzonych w bazie danych SIO został określony zgodnie z obowiązującymi przepisami. Centrum Informatyczne Edukacji w Warszawie, tj. jednostka podległa Ministrowi Edukacji Narodowej, której została zlecona obsługa SIO, posiada wdrożoną „Politykę bezpieczeństwa” wymaganą przez ustawę o *ochronie danych osobowych*, ponadto wdrożyła system zarządzania bezpieczeństwem informacji, zgodny z ISO/IEC 27001.

VIII. Uwagi zgłoszone przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu:

- 1) Niepokój budzi fakt ustalenia w § 20 ust. 4 projektu dość krótkiego terminu przekazywania do SIO wyników sprawdzianu i egzaminów przeprowadzanych przez Komisję (7 dni).

Uwaga nieuwzględniona. Określony w projekcie termin przekazywania danych o wynikach sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust 1 ustawy o *systemie oświaty*, stwarza możliwość na tyle wczesnego

pozyskania tych danych, by możliwe było wywiązanie się z obowiązków określonych w ustawie o *systemie informacji oświatowej*, m.in. przekazywania danych uczelniom do celów rekrutacji na studia wyższe.

- 2) Projekt rozporządzenia nie przewiduje przekazywania do bazy danych SIO danych identyfikacyjnych absolwentów szkół zlikwidowanych i eksternistów, którzy przed przystąpieniem do egzaminów składają deklarację bezpośrednio w okręgowych komisjach egzaminacyjnych.

Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z art. 20 w powiązaniu z art. 42 pkt 10 ustawy o *systemie informacji oświatowej* dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe w związku ze sprawdzianem i egzaminami, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o *systemie oświaty*, oraz egzaminami eksternistycznymi przekazują okręgowe komisje egzaminacyjne. Realizacja tego obowiązku nie jest uzależniona od wcześniejszego pozyskania z bazy danych SIO w trybie art. 55 ustawy o *systemie informacji oświatowej* danych uczniów przystępujących do egzaminu.

- IX. Uwaga zgłoszona przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Warszawie:

W przesłanym projekcie rozporządzenia, w zdaniu drugim § 29 ust. 4, nie powinien pojawić się zapis sugerujący możliwość składania odwołań i zażaleń na wyniki ustalone przez okręgowe komisje egzaminacyjne.

Uwaga uwzględniona. Dokonano zmiany brzmienia przepisu § 29 ust. 4.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowane rozporządzenie umożliwia wykonanie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *systemie informacji oświatowej*. Wdrożenie rozporządzenia nie wymaga nakładów finansowych, w tym nakładów finansowych ze strony szkół i placówek oświatowych, oprócz nakładów przewidzianych dla wdrożenia wyżej wymienionej ustawy.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.